



ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2022

SISÄLLYS

1	TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	4
1.1	Tilinpäätösasiakirjat	4
1.2	Tasekirja	5
1.3	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat.....	5
2	TOIMINTAKERTOMUS.....	6
2.1	Toimintakertomusta koskevat säännökset.....	6
2.2	Kuntayhtymän johtajan katsaus	6
2.3	Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
2.4	Tilivelvolliset	8
2.5	Luottamushenkilöorganisaatio	8
2.6	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
2.7	Olelliset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	10
2.8	Arvio tulevasta kehityksestä	11
2.9	Tilikauden jälkeiset olelliset tapahtumat	12
3	KUNTAYHTYMÄN TOIMINTA 2022.....	13
3.1	Edunvalvonta	13
3.2	Seudullinen yhteistyö.....	16
3.3	Kehittämistoiminta ja kansainvälisyys.....	18
3.3.1	Toimintavuonna käynnissä olleet hankkeet	21
3.4	Kuntayhtymän henkilöstö.....	25
3.5	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	26
3.6	Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	26
3.7	Tilikauden tuloksen käsittely.....	27
4	TOTEUTUMISVERTAILU	28
4.1	Tavoitteiden toteutuminen.....	28
4.2	Talousarvion toteutumavertailu	29



4.3	Tuloslaskelman toteutuminen	30
5	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	31
5.1	Tuloslaskelma	31
5.2	Rahoituslaskelma	32
5.3	Tase	33
6	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	35
6.1	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	35
6.2	Tasetta koskevat liitetiedot.....	35
6.3	Tilinpäätöksen arvostus- ja jaksotusperiaatteet	36
7	TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	37
8	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	38

1 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Kuntalain (410/2015)113 §:n mukaan

Kuntayhtymän tilikausi on kalenterivuosi. Yhtymähallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Yhtymähallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen jäsenkuntien valtuustojen käsiteltäväksi. Jäsenkuntien valtuustojen on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat yhtymähallituksen jäsenet sekä kuntayhtymän johtaja.

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymähallituksen ja jäsenkuntien valtuustojen asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kuntayhtymässä. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kuntayhtymän talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kuntayhtymän taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Yhtymähallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

1.1 Tilinpäätösasiakirjat

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätöksen muodostavat tasekirja ja tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat. Tilinpäätöksen käsittelyssä laaditaan lisäksi tarkastusasiakirjat eli tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus.

1.2 Tasekirja

Kuntayhtymän tasekirja sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, luettelot ja selvitykset sekä allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Talousarvion toteutumisvertailu on osa kuntayhtymän toimintakertomusta.

Kuntayhtymän tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista sekä selvitys kirjanpitoKirjojen ja tositteiden säilytystavoista laaditaan kirjanpitolain 3.8 §:n mukaisesti.

1.3 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

2.2 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Kuntayhtymän päätehtävänä on edunvalvonta. Vuonna 2022 kuntayhtymä antoi 11 lausuntoa/ kirjelmää liittyen laajoihin uudistuksiin ja suunnitteluun, elinvoimaisuuteen ja saavutettavuuteen. Lausuntoja annettiin mm. liittyen Itäisen Suomen elinvoimaan, valtion väyläverkon investointiohjelmaan, saavutettavuuteen, tuulivoiman mahdollistamiseen ja ”Norjan mallin” käyttöönottamiseen, erityisesti liittyen opintolainahyvityskokeiluun. Vuonna 2022 tehtiin kolme edunvalvontamatkaa Helsinkiin. Tavattiin mm. TEMin, Kuntaliiton ja MMM edustajia, VRn ja Väyläviraston johtoa.

HEHKU 2022 järjestettiin 19.–20.5. Sallassa. HEHKU on arktinen tulevaisuustapahtuma elinvoiman ja uudenlaisen kestäväen kehityksen liiketoiminnan kehittämiseksi. Tapahtumassa lappilaiset tekijät saivat strategisia kumppanuuksia ja arktiset ideat mahdollisuuden kehittyä innovaatioiksi. HEHKUun osallistui yli 300 osallistujaa.

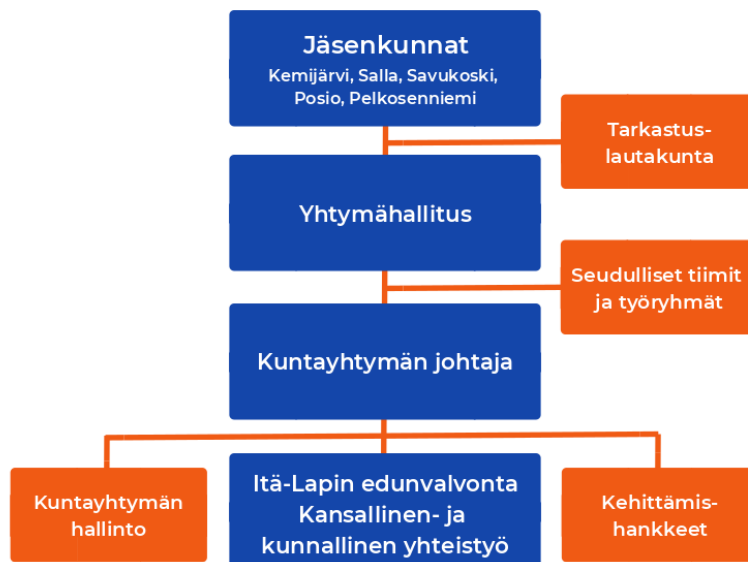
Seutuseminaari järjestettiin marraskuussa Sallan poropuistossa aiheena turvallisuus ja Suomen Nato jäsenyys. Ajankohtaisiin, alueen yhteisiin aiheisiin perehtyvä seutuseminaari järjestetään vuosittain Itä-Lapin kuntien valtuutetuille ja johtaville virkamiehille. Seminaarin ohjelmaan kuului myös kuntayhtymän kehittämistyön ja tulosten katsaus sekä työpajoja elinvoimayhteistyön vahvistamiseksi. Seutuseminaarin puhujina olivat mm. Lapin rajavartioston komentaja Jarkko Alén, Suomen Barentsin ja Pohjoisen ulottuuden suurlähettiläs Jari Vilén, ylitarkastaja Seppo Lehto Lapin AVIsta, poliisipäällikkö Esa Heikkinen sekä filosofi Esa Saarinen.

Itä-Lappi etsi aktiivisesti uusia avauksia ja mahdollisuuksia yhteistyön rakentamiseen Pohjois-Ruotsin ja muiden EU maiden toimijoiden kanssa, koska sotatilanne Euroopassa on tyrehtyttänyt kokonaan aikaisemman yhteistyön Venäjän suuntaan. Yhtymähallitus kävi ekskursion Pohjois-Ruotsissa 30.11.–1.12., jonka aikana vierailtiin Övertorneålla Koulutus Nordissa, LKAB:n kaivoksella Kiirunassa ja tavattiin Torniolaakson neuvosto ruotsalaisia ja suomalaisia jäseniä. Matkalla tavattiin myös teollisuusneuvos Allan Lehto ja Pellon kunnanjohtaja Eero Ylitalo. Lapin ja Ruotsin sekä Norjan pohjoisosien eräs yhteinen haaste on osaavan työvoiman saaminen alueelle matkailuun, teollisuuteen ja palvelualoilla avoinna oleviin työpaikkoihin. Myös logistiikka ja rakennusala esimerkiksi kärsivät työvoimapulasta. Ruotsissa käynnissä olevien investointien arvo on noin 65 miljardia euroa. Pohjois-Ruotsi, aikoo olla vihreän siirtymän edelläkävijä teollisuudessa ja kaivostoiminnassa.

Vuonna 2022 käynnissä oli 10 hanketta ja päättyi 5 hanketta. Toimintavuoden aikana käynnistyi ja valmistui mm. NPA-rahoitteinen SUB – Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism -siltahanke. Hankekonsortio valmisteli ison kansainvälisen kestävän pyöräilymatkailun kehittämishankkeen, jonka rahoitushakemus jätettiin NPA ohjelman hakuun. Keväällä 2022 alkoi myös UITTO-hanke.

2.3 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Alla on kuvattuna kuntayhtymän organisaatio- ja päätöksentekorakenne. Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymähallitus, jonka toimikausi on neljä vuotta.



Kuntayhtymän toimintaa säätelevät kuntayhtymän perussopimus ja hallintosääntö.

2.4 Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat yhtymähallituksen jäsenet ja viranhaltijoista kuntayhtymän johtaja.

2.5 Luottamushenkilöorganisaatio

Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallituksessa on 15 jäsentä; 5 Kemijärveltä, 3 Sallasta, 3 Posiolta, 2 Pelkosenniemeltä ja 2 Savukoskelta. Esittelijänä toimii kuntayhtymän johtaja Dina Solatie.

YHTYMÄHALLITUS

Puheenjohtaja	Eeva-Maria Maijala, 31.5.2022 saakka
Varapuheenjohtaja	Erkki Parkkinen, 31.5.2022 saakka
Puheenjohtaja	Erkki Parkkinen, 1.6.2022 alkaen
Varapuheenjohtaja	Markku Kankaanranta, 1.6.2022 alkaen

Yhtymähallituksen jäsenet 1.6.2021 alkaen

Atte Rantanen, Kemijärvi
Anita Ruokamo, Kemijärvi
Pirkka Aalto, Kemijärvi
Harri Väiliranta, Kemijärvi
Senni Honkanen, Kemijärvi
Merja Mattila, Salla
Petteri Salmijärvi, Salla
Erkki Parkkinen, Salla
Markku Kankaanranta, Pelkosenniemi
Päivi Vauhkonen, Pelkosenniemi
Pekka Jääskö, Posio
Tiina Alasirniö, Posio
Marjo Hautala, Posio
Eeva-Maria Maijala, Savukoski
Jouko Savukoski, Savukoski

TARKASTUSLAUTAKUNTA, 1.6.2021 ALKAEN

Puheenjohtaja	Jouko Viitamäki
Varapuheenjohtaja	Tanja Kunnari
Jäsenet	Sirkka Pikkuvirta, Kemijärvi Tanja Kunnari, Salla Jouni Halonen, Savukoski Jouko Viitamäki, Pelkosenniemi Marja Tuomivaara, Posio

2.6 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Lappi on maailman pohjoisin bio-, kaivos- ja metalliteollisuuden sekä matkailuelinkeinojen keskittymä. Itä-Lapin metsä-, malmi – ja matkailuvarantojen käyttö tarjoaa vahvat kasvun mahdollisuudet suomalaiselle ja kansainväliselle yritystoiminnalle, koko Suomen kansantalouden kohentamiselle ja hyvinvoinnin kehittämiseksi. Itä-Lapin ja Lapin sijainti korostuu aivan erityisesti turvallisuutensa, mittavia investointipotentiaaleja tarjoavana arktisena alueen kansallisessa ja kansainvälisessä toiminnassa maailmanlaajuisen kriisin ja naapurimaan aloittaman Ukrainan hyökkäyssodan vaikutusten vuoksi. Pandemiat, sota Euroopassa, inflaatio, korkojen nousu ja energiakustannukset ravistelevat niin makro- kuin mikrotaloutta. Lapin pk-yritykset ovat em. tekijöiden vuoksi kustannuskriisissä (Pk-yritysbarometri 2023), hyvinvointipalveluiden rahoitus sakkaa, kuntatalouksilla on edessä- haasteelliset vuodet kuluvan vuosikymmenen lopulla (Suomen Kunnat, Kuntien ja kuntayhtymientilinpäätös 2022, talouden kehitys). Keskustelu ja harkinta julkisten palveluiden hallintokustannuksista ja digitalisaation tehokkaasta hyötykäytöstä, yhteistyöstä on vahvistunut Lapissa ja myös Itä-Lapissa. Huomisen hyvinvoinnin rakentamisessa erityisesti seudullisen yhteistyön ja edunajamisen tärkeys korostuu. Itä-Lapin hyvinvoinnin kasvuun tarvitaan asiantietoon perustuvia yhteisiä päätöksiä kehittämisen kärjistä, sitoutumista, pitkäjänteisyyttä, yhteisiä taloudellisia panostuksia valittujen elinvoimatekijöiden vahvistamiseen.

Itä-Lappi on noin 15 000 asukkaan seutukunta, jonka muodostavat Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla ja Savukoski. Sähköjunayhteys Helsingistä Kemijärvelle sekä Rovaniemen ja Kuusamon lentokentät tarjoavat elintärkeät liikenneyhteydet pääkaupunkiseudun ja alueen välille, valtatieverkoston lisäksi. Itä-Lapin investointi- ja asuin ympäristöpotentiaalinen käyttöönotto edellyttää tietoon tukeutuvaa yhteistyötä ja rahaa, kattavan ja kiinteän kuituverkon toteuttamista, kaiken tasoisten maanteiden ja siltojen kunnostamista, erilaisten uusiutuvien polttoaineiden jakelukenttien rakentamista, rahoitusosaamisen vahvistamista, tiedon ja digitalisaation hyötykäyttöä yritysten, kuntien, ja tutkimuslaitosten yhteistyönä. Itä-Lapissa toimii lukuisia kansainvälistä toimintaa harjoittavia yrityksiä

palvelutuotannossa, matkailussa, metsäteollisuudessa, alku- ja luonnontuotteiden sekä metalli- ja teknologia-aloilla. Uutta rakennetaan matkailuelinkeinoissa, metsätaloudessa, alkutuotanto- ja luonnonvara-aloilla ja malmien hyödyntämisessä. Yritysten kehitystilanne ja väestön ikärakenne vaikuttavat kaikenlaisessa kehittämistyössä Itä-Lapin omaan resursointipotentialiin. Ulkopuolisen rahoituksen avulla, vero- ym. lainsäädännön kohdentamisella investointipotentialit voidaan saada toteutumaan.

Alueella on selvitetty yritysten ja asukkaiden tulomuuttoa helpottamaan palveluita Yrittäjien Itä-Lappi -hankkeella ja Asettautumispalvelut-hanketyöllä. Tärkeimpiä syitä Lappiin muutolle ovat ainutlaatuinen luonto, parempi tasapaino työn ja vapaa-ajan välillä, asumisen kohtuuhintaisuus sekä turvallisuus. Lapille etätö ja uudenlaiset työjärjestelyt ovat mahdollisuus tilanteessa, jossa kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy. Nuorten, lapsiperheiden ja eri alojen ammattitaitoisten osaajien kiinnostusta muuttaa Itä-Lappiin voidaan vahvistaa hyvillä lasten, nuorten ja perheiden palveluilla, kehittämällä mielenkiintoista koulutustarjontaa ja harjoittelumahdollisuuksia, kehittämällä kansainvälisten muuttajien kotoutumiskonseptia. Erityisesti osaavan työvoiman saatavuuteen ja osaamisen vahvistamiseen Itä-Lapissa kiinnitetään erityistä huomiota. Ns. Norjan-mallin käyttöönottamista voidaan perutella edunvalvonnassa nyt myös kohonneen huoltovarmuus- ja turvallisuustekijöillä sekä alueen elinvoimaisuuteen liittyvillä kansallisilla perusteilla.

Kehittämistyössä kuntayhtymää, kuntia ja yrityksiä alueella tukevat tarjolla olevat julkiset rahoitusmahdollisuudet, TKI-yhteistyön vahvistaminen yritysten, kuntien ja tutkimuslaitosten kesken ym. sekä hyvä rahoitusosaaminen, käyttökelpoiset ja vapaat tilat, yhteistyön asenne, valmius rahoittaa ja hakea aktiivisesti rahoitusta. Itä-Lappiin tarvitaan uusia yrityksiä ja työntekijöitä sekä asukkaita.

2.7 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa on ollut menneen vuoden aikana hankkeiden maksatusrytmyksestä johtuen taloudessa tilapäisiä viiveitä, mutta vuoden lopussa tilanne palasi tavanomaiselle tasolle ja aikatauluun. Vakinaisen henkilöstön (3 htv) osalta ja taloudellisten resurssien osalta mitoitukset on tarpeellista tarkastella ja arvioida uudelleen Itä-Lapille tarjolla oleviin mahdollisuuksiin ja kehittämistarpeisiin nähden.

2.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Itä-Lapissa matkailu kasvaa ja kansainvälistyy vahvasti. Salla sai uuden kansallispuiston. Pyhätunturiin on tulossa yli 15 miljoonan investoinnit, Suomulla investoinnit jatkuvat reitteihin ja ym. palvelutuotantoon. Itä-Lapin kansallispuistoissa ja retkeilyalueilla sekä matkailukeskuksissa kävijämäärät kasvavat. Posio ja Salla ovat profiloituneet kuntamarkkinoinnissa näkyvästi ja onnistuneesti. Kemijärvi viiden matkailukeskuksen liikenteellisenä solmukohtana tunnetaan, autojunavuorojen määrä Itä-Lappiin on lisätty. Savukoski on profiloitunut luonto- ja erämatkailuun. Nämä luovat alueen upean ja monipuolisen luonnon kanssa vahvasti kansalliseen ja kansainväliseen kysyntää vastaavia edellytyksiä matkailualan kehittämiseksi, kuten Rovaniemen ja Kuusamon lentokentät sekä kehittyvä digi-ilmailu pienlentokenttien (Ketola Kemijärvi) turvin.

Kemijärvellä Patokankaan teollisuus alue kehittyä vientisaha- ja puunjalostustoimintaa toteuttavan Keitele Groupin johdolla sekä Kemiin valmistuva uuden sellutehtaan vaikutuksesta. Savukoskella toimi Suomen Malmijalostus Oy:n Sokli-hanke, jonka selvitykset tuottavat tietoa malmion eri raaka-aineista, niiden määristä ja alustavia; vaihtoehtoisia arvioita jalostuspotentiaalista sekä Soklin vaikutuksista toimintaympäristöön ja talouteen. Myös kaikilla muilla Itä-Lapin paikkakunnilla toteutetaan malminetsintää, joka tuo työtä ja kysyntää paikallisille palveluille.

Itä-Lapin aluetaloudessa metsäteollisuuden, matkailun ja kaivostoiminnan kehittämisen lisäksi Itä-Lapissa tärkeäksi nähdään myös alueen perinteiset ja luonnosta saataviin voimavaroihin perustuvat elinkeinot, kuten maa- ja porotalous sekä luonnontuoteala. Alueelle ovat valmistumassa ensimmäiset tuulivoimalakentät Sallan ja Kemijärven kuntarajan tuntumaan sekä Posiolle. Kiinnostusta tuulivoiman rakentamiseen on, mutta yhteensovittaminen muiden elinkeinojen ja puolustusvoimien kanssa vaatii vielä selvitystyötä, uutta teknologiaa, kyberturvallisuuden huomioon ottamista, lainsäädännön tarkentamista mm. tuulienergian siirtoyhteyksien toteuttamista varten.

Kunnat ovat toteuttaneet hyvinvointialueen käynnistymisen edellyttämää palvelutuotantonsa organisaatioiden ja prosessien uudistamista. Kuntien tärkeys korostuu nyt sivistys-, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluiden tuottajana sekä aivan erityisesti elinvoimatehtävissä ja elinkeinojen kehittämisedellytysten vahvistajana.

Itä-Lapissa kunnat kantavat huolta hyvinvointialueen palveluiden saatavuudesta tulevaisuudessakin jokaisella paikkakunnalla. Väestökehityksen vaikutusten vuoksi mm. Savukoski on suunnannut yhteistyötä näissä asioissa Sodankylän hyvinvointikeskukseen, samoin joiltakin osin myös Pelkosenniemi, Posiolla palvelut tuottaa yksityinen yritys, Salla ja Kemijärvi tukeutuvat omiin terveysasemapalveluihin. Itä-Lapin haasteena on ratkaista alueen asukkaiden ja elinkeinoelämän yhteisen edun mukaiset askeleet perusterveydenhuollon palveluiden turvaamiseksi tilanteessa, jossa

tiedetään hyvinvointialueen talouden voimakas alijäämä ja sen mahdollisesti aiheuttamat ratkaisut eri puolilla maakunnassa.

Itä-Lapissa sijaitsevien, kansantaloudelle merkittävien mahdollisuuksien käyttöönotto kansainvälisessä kaupassa ja teollisessa jalostuksessa edellyttää toimivia liikenne- ja tietoliikenneyhteyksiä. Raideliikenteen kehittäminen maan sisällä ja liitännät kansainvälisiin yhteyksiin lisäävät yritysten ja jalosteiden kilpailukykyä globaaleilla markkinoilla. Itä-Lapin kehitysmahdollisuuksien käyttöönotto edellyttää jatkuvaa, vaikuttavaa resursointia alueen edunvalvontatyöhön.

2.9 Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Tilikauden jälkeen ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia tapahtumia.

3 KUNTAYHTYMÄN TOIMINTA 2022

3.1 Edunvalvonta

Vuonna 2022 kuntayhtymä antoi 11 lausuntoa/ kirjelmää liittyen laajoihin uudistuksiin ja suunnitteluun, elinvoimaisuuteen ja saavutettavuuteen. Lausuntoja annettiin mm. liittyen Itäisen Suomen elinvoimaan, valtion väyläverkon investointiohjelmaan, saavutettavuuteen, tuulivoiman mahdollistamiseen ja ”Norjan mallin” käyttöönottamiseen, erityisesti liittyen opintolainahyvityskokeiluun. Vuonna 2022 tehtiin kolme edunvalvontamatkaa Helsinkiin. Tavattiin mm. TEMin, MMM, Kuntaliiton edustajia, VRn ja Väyläviraston johtoa sekä osallistuttiin myös VRn 160 v. juhlatilaisuuteen.

Ministeri Lintilä vieraili Itä-Lapissa tammikuussa ja vierailulla annettiin ministerille kirjelmä. Tiede- ja kulttuuriministeri Petri Honkonen tavattiin Sodankylän Geofysiikan Observatoriossa 15.9.

Kuntayhtymä osallistui Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelman ohjaus- ja työryhmään.

Tilaisuudet, matkat, tapahtumat 2022

Läskikapinaluento, etänä Paikallishistorian tutkija Erkki Hautalan luento, järjestetty yhteistyössä Savukosken kunnan kanssa	2.2.
Railroads and Infrastructure Development in the Barents Region, webinaari Yhteistyössä Kainuun liiton kanssa järjestetty NABL-hankkeen webinaari	15.2.
Matkapakettilakikoulutus, webinaari Itä-Lapin matkailuyrittäjille järjestetty koulutus	17.2.
Kokous JORY ja pelastustoimen johto	12.4.
NABL-hankkeen loppuseminaari, Narvik	20.-21.4.
Edunvalvontamatka, Helsinki	26.-27.4.
SUB-hankkeen Innovation Camp, Pyhäntä	26.-28.4.
SYP-päivät, työvoiman saatavuus ja Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman rahoitusmahdollisuudet, Kittilä SYP verkoston järjestämä tilaisuus	12.-13.5.
NPA in Person -tapahtuma, Kööpenhamina	19.5.
HEHKU -tapahtuma, Salla	20.-21.5.
Yhtymähallituksen tuulipuistovierailu, Kemijärvi ja EIP-strategia seminaari	31.5.
SUB-hankkeen partneritapaaminen, Skotlanti	8.-10.6.
Lapin liiton seutukuntakierros, Kemijärvi	22.9.
Perinneruokahankkeen loppuseminaari, Savukoski	22.9.

Kunta- ja aluekehityspäivät, Kittilä Lapin liiton järjestämä tilaisuus	27.-28.9.
SavoGrow benchmarking -matka Yrittäjien Itä-Lappi -hankkeen järjestämä tilaisuus	20.-22.9.
Lapin liiton kuntajohtajien ja EIP-hankkeen Espanjan älykkään erikoistumisen benchmarking atka, Leon, Espanja	2.-6.10.
Lapin matkailuparlamentti, Rovaniemi	13.-14.10.
Itä-Lapin malmipotentialiseminaari, Kemijärvi EIP -hankkeen järjestämä tilaisuus	20.10.
Barents Road International Organization annual meeting, Boden	20.-21.10.
Edunvalvontamatka, Helsinki	26.-27.10.
Elinkeinopalveluiden kehittämissuunnitelma -tilaisuus, Kemijärvi Yrittäjien Itä-Lappi -hankkeen järjestämä tilaisuus	3.11.
Lapin brändipöytä, Rovaniemi Lapin liiton järjestämä tilaisuus	8.11.
Itä-Lapin Seutuseminaari, Salla Huomisen turva ja kehittyvä Itä-Lappi	10.-11.11.
Helsingin yliopiston ja Enontekiön yhteistyöryhmien yhteiskokous, Kilpisjärvi	25.11.
Lapin matkailumarkkinoinnin brändipöytä Lapin liiton järjestämä tilaisuus	30.11.
Yhtymähallituksen ekskursion Pohjois-Ruotsiin, Kiiruna, Pello, Tornio	30.11.- 2.12.
Edunvalvontamatka, MMM, metsästyslupien myynti, Helsinki	12.12.
Arktisen ilmailuklusterin lanseeraustilaisuus, Enontekiö	12.12.
Laajennettu MYR sihteeristön kokous Lapin liiton järjestämä tilaisuus	14.12.

Kuntayhtymän antamat kirjelmät ja lausunnot 2022

- 16.1.2022 kirjelmä Lintilä, työvoiman saatavuus, Norjan malli, laajakaista, vanhat käytöstä poistetut kiinteistöt
- 8.2.2022 muistutus Lapin liitto, muistutus maakuntakaavaan
- 25.2.2022 lausunto, ELY Varrion silta
- 26.4.2022 kirjelmä VR, Junaliikenteen palveluiden tarve kasvaa Itä-Lapissa
- 27.4.2022 kirjelmä Väylävirasto, Investointiohjelma vuosille 2023–2030 vaatii tarkistamista liikenteen toimintavarmuuden ja geopoliittisten muutosten vuoksi
- 23.4.2022 lausunto Väylävirasto, Valtion väyläverkon investointiohjelmaluonnos 20.7.2022 lausunto TEM, Näkemykset Itäisen Suomen elinvoimasta
- 20.7.2022 TEM, Näkemykset Itäisen Suomen elinvoimasta
- 3.8.2022 kirjelmä VR, junaliikenteen kehittäminen Itä-Lapissa
- 30.8.2022 kannanotto budjettiriiheen, Tuulivoiman rakentaminen Itä-Lappiin tulee mahdollistaa
- 13.9.2022 Lausunto OPM, opintolainahyvityslaki ja siihen liittyvä tuloverolain muutos

8.12.2022 kannanotto MMM Metsästyslaki, metsästyslupien myynti ja metsästysoikeuden vuokraaminen



Kuva 1 Yhtymähallituksen vierailu Nuolivaaran tuulipuistoalueella 31.5.



Kuva 2 Lapin liiton seutukuntakierros Kemijärvellä 22.9.



Kuva 3 Yhtymähallituksen tutustumismatka Pohjois-Ruotsiin. Käynti Kiirunan kaivoksella 1.12.

3.2 Seudullinen yhteistyö

Kuntayhtymällä on eri toimialatiimejä ja työryhmiä, jotka kokoontuvat tarvittaessa käsittelemään omaan toimialaansa liittyviä yhteistyöasioita. Vuonna 2022 toimi elinkeinotiimi, sivistystiimi, tekninen tiimi sekä hyvinvointityöryhmä.

Elinkeinotiimi kokoontui vuonna 2022 kuusi kertaa. Tiimin jäseninä ovat jäsenkuntien elinkeinokehittäjät. Tiimi on edistänyt käytännön tasolla kuntien välistä elinkeinoyhteistyötä sekä elinkeinotoimintaa alueella. Kokoontumisissa on keskusteltu erityisesti hanketoiminnasta ja uusien hankkeiden suunnittelusta, muun kuntien välisen yhteistoiminnan kehittämisestä ja kv-yhteistyöstä. Toimintavuonna oli käynnissä Yrittäjien Itä-Lappi -hanke ja sen tiimoilta päätyötiimi kokoontui lähes viikoittain. Toimintavuonna valmisteltiin Itä-Lapin elinvoimaohjelman mukaisia hankkeita muun muassa SUB-pyöräilymatkailuhanke sekä Virtapailakka hanke. Elinkeinotiimin jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti myös käynnissä olevien muiden kehittämishankkeiden toteutukseen.

Sivistystiimi kokoontui kerran vuonna 2022. Tiimi muodostuu jäsenkuntien sivistyspuolen johtavista virkamiehistä, rehtoreista tai kunnanjohtajista. Tiimissä keskusteltiin laajasti sivistyspuolen yhteistyöstä

Hyvinvointityöryhmä kokoontui vuonna 2022 yhdessä VASA hankkeen kanssa keskimäärin joka toinen kuukausi. Työryhmän jäseninä ovat kuntien edustajat, Lapin liitto ja Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys. Lisäksi kokouksiin kutsutaan järjestöjen edustajia kokouspaikan ja / tai teeman mukaan. Työryhmän tavoitteena on hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistäminen Itä-Lapissa yhdessä

kuntalaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Toimintavuonna työryhmä on osallistunut aktiivisesti VASA -hankkeen toteutukseen sekä keskustellut ajankohtaisista toimintaympäristömuutoksista.

Itä-Lapin kuntayhtymän järjestämissä, poliitikoille ja viranhaltijoille suunnatuissa seutuseminaareissa on viime vuosina järjestetty myös osallistavaa ohjelmaa ns. kuntatoimijoiden pikatreffien muodossa. Toimintavuonna pikatreffit järjestettiin teemoilla elinvoimainen Itä-Lappi, verkostoista vaikuttavuutta, monien mahdollisuuksien Itä-Lappi, kansainvälinen Itä-Lappi sekä vahvempi Itä-Lappi. Pikatreffit ovat fasilitoituja keskusteluryhmiä, joissa kuntatoimijat pääsevät vaihtamaan ajatuksiaan kustakin teemasta.

Itä-Lapin seutukunnan edustajat eri työryhmissä:

- Elinkeinojen edunvalvojen verkosto, Dina Solatie (mukana myös kuntien elinkeinotiimin edustajat)
- Lapin liikennejärjestelmätyö- ja ohjausryhmä, Dina Solatie, varalla Anita Ruokamo
- Helsingin yliopiston Itä-Lapin yhteistyöryhmä, Dina Solatie (ryhmässä myös Maijala ja Parkkinen)
- Yritys Suomi verkosto, Dina Solatie (mukana myös kuntien elinkeinotiimin edustajat)
- House of Lapland hallitus, Dina Solatie
- House of Lapland, elinvoimaryhmä, Dina Solatie (mukana myös kuntien edustajia)
- Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan ohjausryhmä, Dina Solatie (mukana myös kuntien edustajat)
- Suomen Arktinen Seura, valtuuskunta, Dina Solatie
- Vihreän siirtymän jaosto/LL, Dina Solatie
- Seutukuntien kansainvälistymisen yhteistyöryhmä, Dina Solatie, varalla Mika Tenhunen
- Suomi-Venäjä seura valtuusto, Markku Kankaanranta
- Viitostie ry hallitus, Atte Rantanen
- Barents Road ry suunnittelutyöryhmä ja ohjausryhmä, Vilma Ohrankämmen

3.3 Kehittämistoiminta ja kansainvälisyys

Kuntayhtymän alueellinen kehittämistoiminta painottui rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden hallinnointiin ja toteutukseen sekä uusien hankkeiden valmisteluun. Kuntayhtymän edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti alueeseen vaikuttavien kehittämishankkeiden ohjausryhmätoimintaan, vaikkakin pääpaino kehittämistyössä suuntautui toimintavuonna kehittämishankkeisiin tähtäävään hankevalmisteluun. Kuntayhtymän edustajat ovat osallistuneet tiiviisti myös erilaisten työryhmien kautta maakunnalliseen kehittämiseen.

Toimintavuoden aikana käynnistyi NPA-rahoitteinen SUB – Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism -siltahanke. Hankkeessa pääpartnerina toimi Itä-Lapin kuntayhtymä ja partnereita oli Skotlannista, Irlannista, Islannista ja Färsearilta. Hanke päättyi kesäkuun lopussa. Hankeaikana toteutettiin partnerikohtaiset sidosryhmäselvitykset ja toteutettavuusanalyysit vastuullisesta pyörämatkailusta, joiden pohjalta valmisteltiin varsinainen hankehakemus NPA 2021-2027 - rahoitushakua varten. Hankeaikana partnerikonsortio täydentyi ruotsalaisella ja suomalaisella (LUKE) partnerilla. Hankehakemus jätettiin joulukuussa, ja rahoituspäätös on odotettavissa kevään aikana. Yhteistyötä partnerikonsortion kanssa on jatkettu myös hankkeen valmistuttua, ja tarkoituksena on myös tulevaisuudessa kehittää yhteishankkeita.



Kuva 4 SUB-hankkeen Innovation Camp Pyhätunturilla huhtikuussa 2022.

Lisäksi toimintavuonna päättyi Kolarctic CBC -rahoitteinen NABL – Northern Axis – Barents Link -hanke. Hanketta hallinnoi Kainuun liitto ja Itä-Lapin kuntayhtymä oli hankkeessa osatoteuttajana. Itä-Lapin kuntayhtymän tehtävänä hankkeessa oli selvittää lentoväylää Pohjois-Suomen ja Venäjän välille sekä Kontiomäki-Taivalkoski-Kemijärvi uuden rautatieyhteyden vaikutuksia. Yhteistyö venäläisten kanssa päättyi heti Venäjän hyökättyä Ukrainaan helmikuussa. Hanke saatettiin loppuun suomalaisten, ruotsalaisten ja norjalaisten partnerien kesken. Toimintavuoden aikana päättyi myös Perinneruokahanke, High Five-hanke, VähäC-hanke sekä HEHKU-hanke. Toimintavuoden aikana käynnistyivät Uittoperinnehanke sekä VASA-hanke, joka päättyi joulukuussa 2022. Toimintavuonna valmisteltiin Perinneruoka II -hanketta, Yrittäjien Itä-Lappi -hankkeen jatkohanketta, Virtapailakka -hanketta sekä Itä-Lapin moottorikelkkailuhanketta. Myös Lapin seutukuntien kansainvälistymisen yhteistyöryhmä, ns. Team Sixpack, on jatkanut toimintaansa ja alueiden yhteisen hankkeen valmistelua. Yhteinen ”Pohjoisen alueen vihreän siirtymän kasvu- ja kansainvälistymishanke” jätettiin rahoittajalle syksyllä.

Myös jo aiempina toimintavuosina päättyneiden kehittämishankkeiden tuotokset jatkavat tulosten tuottamista. East Lapland Film Productions -hankkeen yhteydessä toteutetun kuvauslokaatiopankin sekä Locationhouse Finland Oy:n Ilkka Mukkalan tekemän aluemarkkinointityön myötä alueella on toteutettu tv- ja elokuvatuotantoja, jotka ovat työllistäneet myös alueella toimivia yrityksiä. REDU Edu Oy on jatkanut ILPO – Malminetsinnän aluetaloudelliset vaikutukset ja niiden hyödyntäminen Itä-Lapin elinkeinoelämässä -hankkeessa käynnistettyä Malminetsijän urapolulle -työvoimakoulutuksen järjestämistä. Lisäksi REDU on saanut hankerahoituksen METSO-hankkeelle, jonka tavoitteena on rakentaa kolme uutta koulutuskokonaisuutta malminetsinnän osaamisen kehittämisen tueksi.



Kuva 5 NABL-hankkeen partnerit Narvikissa hankkeen loppuseminaarissa

Itä-Lapin kuntayhtymän kansainvälinen toiminta on painottunut hanke- ja verkostotoimintaan. Itä-Lapilla on pitkä historia lähialueyhteistyöstä Venäjän kanssa, mutta yhteistyö keskeytettiin Venäjän Ukrainassa aloittaman sodan seurauksena. Hankkeiden kansainvälisen verkostoitumisen lisäksi toimintavuonna alettiin valmistella Itä-Lapin kansainvälistymisstrategiaa, jonka tavoitteena on laatia suuntaviivat kansainväliselle toiminnalle seuraavalle kolmelle toimintavuodelle. Lisäksi kuntayhtymän edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti Barents Road -yhdistyksen operatiiviseen toimintaan muun muassa yhdistyksen työryhmätyöskentelyn kautta. Kuntayhtymän edustaja osallistui järjestön vuositapaamiseen Bodenissa. Vuositapaamisen tavoitteena oli päättää suuntaviivat tulevalle toimintavuodelle. Myös tulevan toimintavuoden strategiset kärjet (Tourism Development, Cultural Cooperation, Business and Entrepreneurship) tukevat Itä-Lapin elinvoimaohjelman strategisia kärkiä.

Itä-Lappi etsi aktiivisesti uusia avauksia ja mahdollisuuksia yhteistyön rakentamiseen Pohjois-Ruotsin ja muiden EU maiden toimijoiden kanssa, koska sotatilanne Euroopassa on tyrehtyttänyt kokonaan aikaisemman yhteistyön Venäjän suuntaan. Yhtymähallitus kävi ekskursion Pohjois-Ruotsissa 30.11.–1.12., jonka aikana vierailtiin Övertorneålla Koulutus Nordissa, LKAB:n kaivoksella Kiirunassa ja tavattiin Torniolaakson neuvosto ruotsalaisia ja suomalaisia jäseniä. Matkalla tavattiin myös teollisuusneuvos Allan Lehto ja Pellon kunnanjohtaja Eero Ylitalo.

3.3.1 Toimintavuonna käynnissä olleet hankkeet

**PÄÄTTYNEET KEHITTÄMISHANKKEET
VUONNA 2022**

<p>High Five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin ESR, Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus</p> <p>€ 277 440 € 🕒 1.9.2019-31.3.2022</p>	<p>HEHKU - Arktista osaamista Lapista EAKR, Lapin liitto</p> <p>€ 85 300 € 🕒 1.8.2021-30.6.2022</p>
<p>VähäC - Vähähiilisyiden edistäminen Itä-Lapissa EAKR, Lapin liitto. Osatoteuttajana Lapin AMK</p> <p>€ 228 352 € 🕒 1.9.2019-28.2.2022</p>	<p>NABL - Northern Axis - Barents Link Kolarctic CBC, Lapin liitto. Hallinnoija Kainuun liitto. Hankepartnerit Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Venäjältä</p> <p>€ 1 031 412 € 🕒 4.11.2019-31.5.2022</p>
<p>Perinneruokahanke Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, Lapin Ely-keskus</p> <p>€ 172 758 € 🕒 1.11.2020-31.10.2022</p>	<p> Päättyneet hankkeet työllistäneet 7 henkilöä</p> <p> EU-rahoitusta 813 188 €</p>

High Five – Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

Toimintavuoden aikana hankkeen toiminta on keskittynyt hankkeen päättämiseen, kuten loppuraportointiin, seutukunnalliseen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomukseen sekä yhteistyössä

hankkeen kanssa Kemijärvelle rakennetun hyvinvointilähete ja linkkihenkilötoiminnan seuraavan vaiheen varmistamiseen.

VähäC - Vähähiilisyden edistäminen Itä-Lapissa

Toimintavuoden aikana hankkeen toiminta on keskittynyt hankkeen päättämiseen, kuten loppuraportointiin, kunnille suunnatun toimenpideohjelman- ja vähähiilisyysstrategialuonnoksen sekä päättäjille suunnatun työpaja-aineiston viimeistelyyn. Lisäksi saatettiin loppuun yrittäjille suunnattu toimenpidesuunnitelma ja kuntien elinkeinopalveluille suunnattu kestävän liiketoiminnan infopaketti.

Perinneruokahanke

Toimintavuoden aikana hanke järjesti Perinteiset raaka-aineet ravintolakäytössä -työpajan, poronverestä valmistettavien ruoka-annosten työpajan Lähiruokapäivien yhteydessä sekä yhdessä yhteistyöhankkeiden kanssa Kaikki Porosta -tapahtuman. Lisäksi hanke on osallistunut erinäisiin tapahtumiin, kuten Kuivalihamarkkinoille, SUB Innovation Campiin sekä Salla-seuran perinneruokapäiville.

Hanke on osallistunut Itä-Lapin kuntien kotitaloustunneille keväällä 2022 ja valmistanut tunneilla oppilaiden kanssa moderneja ruokia perinteisistä raaka-aineista. Kesällä toteutettiin myös nuorille suunnattu Summer Bash -kiertue, jonka tapahtumissa valmistettiin Street Food -ajatuksella ruokia alueen perinteisistä raaka-aineista. Toimintavuonna valmistui Perinneruokaopas.

HEHKU – Arktista osaamista Lapista

Toimintavuoden aikana hankkeessa viimeisteltiin HEHKU-tapahtuman järjestelyjä, markkinointia sekä tapahtumakonseptia. Ensimmäinen yrittäjille, yrittäjäksi aikoville sekä yrittäjien kumppaniorganisaatioille suunnattu tapahtuma järjestettiin Sallassa 20.-21.5.2022. Tapahtuman puhujina olivat muun muassa Peter Vesterbacka, Jutta ja Juha Larm sekä Jarno Laasala. Tapahtumassa osallistujia oli noin 300, ja se sai positiivisen vastaanoton. Palautteen perusteella tapahtuma koettiin tärkeäksi ja sille toivottiin myös jatkoa. Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallitus on päättänyt jatkaa tapahtuman järjestämistä myös tulevana vuosina. Vuoden 2023 Hehku järjestetään Kemijärvellä, Suomutunturilla 19.–21.5.

NABL - Northern Axis- Barents Link

Toimintavuonna hankkeen toimintaan vaikutti Suomen hankeyhteistyön keskeyttäminen Venäjän kanssa, sillä hankkeessa oli mukana myös venäläisiä partnereita. Toimintavuoden aikana Itä-Lapin kuntayhtymä suunnitteli ja järjesti yhteistyössä hankkeen pääpartnerin kanssa Railroads and Infrastructure Development in the Barents Region -webinaarin 15.2.2022. Lisäksi Itä-Lapin kuntayhtymän hankehenkilöstö osallistui hankkeen loppuseminaariin Narvikissa huhtikuussa. Muutoin hankkeen toimet ovat keskittyneet toimintavuonna hankkeen päättämiseen, kuten loppuraportointiin.

KÄYNNISTYNEET KEHITTÄMISHANKKEET VUONNA 2022

SUB -

Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism

NPA. Osatoteuttajina partnerit Skotlannista, Irlannista, Islannista ja Färsaarilta.

€ 125 648 €

🕒 1.1.2022-30.6.2022

VASA -

Vahva sote Lapin hyvinvointialueelle

Next Generation EU, Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö. Hallinnoija Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä. Seitsemän osatoteuttajaa.

€ 1 461 540 €

🕒 25.4.2022-31.12.2022

Itä-Lapin ja Sodankylän uittoperinne tutuksi

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, Leader Pohjoisin Lappi ry

€ 180 000 €

🕒 1.5.2022-30.4.2024



Käynnistyneet hankkeet
työllistäneet 4 henkilöä v. 2022



EU-rahoitusta
229 207 €

SUB – Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism

Toimintavuonna hankkeessa toteutettiin partnerikohtaiset sidosryhmäselvitykset sekä toteutettavuusanalyysit kestävästä pyörämatkailun kehittämisestä varsinaista päähanketta varten. Hankkeen tutkimusongelmien sekä ratkaisupolkujen löytämiseksi hankkeessa järjestettiin ns. Innovation Camp Itä-Lapissa huhtikuussa. Toukokuussa hankehenkilöstö osallistui NPA in person - tapahtumaan Kööpenhaminassa, jossa hanketta esiteltiin rahoittajalle sekä muille sidosryhmille. Lisäksi partnerit tapasivat Skotlannissa kesäkuussa hankehakemuksen loppuun saattamiseksi. Siltahankkeen aikana partnerikonsortio täydentyi kahdella organisaatiolla Suomesta ja Ruotsista. Hakemus

siltahankkeessa valmistellusta hankkeesta jätettiin ensimmäisen kerran kesäkuussa 2022. Ensimmäisessä rahoitushaussa hanke ei saanut rahoitusta, mutta hankkeelle on haettu rahoitusta uudelleen joulukuussa. Päätös on odotettavissa kevään 2023 aikana.

VASA – Vahva sote Lapin hyvinvointialueelle -hanke

Toimintavuoden aikana alkanut ja päättynyt hanke toteutti Kemijärvellä pilotoidun hyvinvointilähete -toimintamallin laajentamista myös muihin Itä-Lapin kuntiin. Hyvinvointilähetteen tavoitteena on ihmisten elämänhallinnan vahvistaminen ja yksinäisyyden tai lievien mielenterveysongelmien vähentäminen.

Itä-Lapin ja Sodankylän uittoperinne tutuksi -hanke

Toimintavuoden aikana hankkeessa on kartoitettu ja toteutettu uittohenkilöiden haastatteluja, kerätty uittomateriaalia sekä toteutettu kuntakohtaisten uittovideoiden kuvaus ja editointi. Lisäksi on käynnistetty uittoreitin suunnittelutyö yhteistyössä Lapin yliopiston kanssa. Hanke on osallistunut erinäisiin tilaisuuksiin, muun muassa syksyllä REDU:n järjestämään Metsäpäivään.

JATKUVAT HANKKEET TOIMINTAVUODELLE 2023

Yrittäjien Itä-Lappi

Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus,
Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus

€ 490 654 €

🕒 30.4.2020-30.4.2023



Jatkuvat hankkeet työllistivät 2
henkilöä v. 2022



EU-rahoitusta
606 524 €

EIP -

Elinvoimaa ja älykästä toimintaa Itä- ja Pohjois-Lappiin

EAKR, Lapin liitto. Hallinnoijana Pohjois-Lapin
alueyhteistyön kuntayhtymä.

€ 267 500 €

🕒 1.11.2020-30.4.2023

Yrittäjien Itä-Lappi -hanke

Toimintavuoden aikana hanke toteutti ostopalveluna elinkeinopalveluiden viiden vuoden kehittämissuunnitelman. Kehittämissuunnitelman pohjalta selvitettiin jatkotoimenpiteitä yrityksille neuvonta- ja tukipalveluita tarjoavien tahojen yhteistyön lisäämiseksi yhdessä Itä-Lapin kuntajohtajien, elinkeinopalveluiden sekä alueen työllisyyspalveluiden kanssa. Toimintamallin kehitystyötä jatketaan seuraavana toimintavuonna.

Lisäksi toteutettiin erilaisia liiketoimintamahdollisuuksien selvitystöitä kunnissa nousseiden tarpeiden mukaisesti. Toimintavuonna selvityksistä valmistuivat Pelkosenniemen monitoimihallikonsepti, Sallan Kallunkijärven ja Kursun kehittämissuunnitelmat, digi-ilmailun kehittämissuunnitelma sekä Kemijärven retkeilyalueen kehittämissuunnitelma. Valmiit suunnitelmat löytyvät osoitteesta www.asetuilappiin.fi.

HAETUT KEHITTÄMISHANKKEET VUONNA 2022

SUB - Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism

NPA. Partnerit Suomesta, Ruotsista,
Färsaarilta, Islannista ja Irlannista.

€ 1 882 490 €

🕒 1.7.2022-30.6.2025

Virtapailakka - Sisäinen saavutettavuus 365

Traficom

€ 71 000 €

🕒 1.1.2023-31.12.2023



EU-rahoitusta
707 548 €

3.4 Kuntayhtymän henkilöstö

Kuntayhtymän palveluksessa vakituisissa virka- ja työsuhteissa ovat kuntayhtymän johtaja, johdon assistentti ja kehittämiskoordinaattori. Määräaikaisen henkilökunnan määrä vaihtelee vuosittain riippuen hankevalmisteluista ja käynnissä olevista hankkeista. Vuonna 2022 henkilötyövuodet olivat Itä-Lapin kuntayhtymässä 6,24.

3.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toiminnan riski

Kuntayhtymällä on vain kolme vakinaista työntekijää. Vakinaisen työntekijän äkillinen poissaolo voi johtaa toiminnan halvaantumiseen, sillä sijaisia on vaikea tai mahdoton järjestää. Lakisääteiset lomat on pystytty järjestämään pääasiassa sopimalla loma-aikojen jaksottamisesta.

Riskejä arvioitaessa on huomioon otettava myös kuntayhtymän toiminnan luonne ja toimintaympäristön muutosten vaikutus kehittämistehtävien määrään, resursointiin ja sisältöön.

Rahoitusriskit

Kuntayhtymän perustoimintaa rahoittavat jäsenkunnat vuosittain hyväksyttävän talousarvion mukaan. Hanketoiminnassa rahoitusriskin voi aiheuttaa tilanne, jossa rahoittaja ei hyväksy rahoitettavaksi syntyneitä kustannuksia. Rahoitusriskiä minimoidaan hyvällä hankehallinnoinnilla ja tarkalla kustannus seurannalla. Hanketoiminnan volyymin voimakkaan kasvun johdosta kuntayhtymä voi joutua käyttämään väliaikaisesti luotollista tiliä ja hakemaan tilapäisrahoitusta muista lähteistä.

Vahinkoriskit

Kuntayhtymä on varautunut vahinkoriskeihin kattavalla vakuutusturvalla. Kuntayhtymän henkilökunta on vakuutettu tapaturmien varalta. Lisäksi kuntayhtymällä on vastuu- ja oikeusturvavakuutus toiminnan ja hallinnon osalta sekä matkavakuutus koko henkilökunnalle työmatkoja varten.

3.6 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntayhtymän sisäinen valvonta on järjestetty kuntalain edellyttämällä tavalla. Kuntayhtymän hallinnon toimintaa ohjaavat perussopimus ja hallintosääntö. Kehittämistoiminnassa noudatetaan kuntayhtymän toimintaohjeita ja rahoituspäätöksessä annettuja ohjeita.

Perussopimuksessa on määrätty kuntayhtymän tehtävät, toimielimet, talous sekä muut määräykset. Hallintosäännössä on määräykset päätösvallasta, kokousmenettelystä, organisaatiosta, johtajan

tehtävistä, puhevallasta sekä nimenkirjoitusoikeudesta. Kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta vastaa yhtymähallitus.

Yhtymähallitus hoitaa sisäistä valvontaa seuraamalla talousarvion toteutumaa ja päätösten toimeenpanoa.

Yhtymähallituksen alaisena toimiva kuntayhtymän johtaja vastaa kuntayhtymän operatiivisesta toiminnasta. Johtajaa koskevat henkilöstöhallinnon päätökset hyväksyy hallituksen puheenjohtaja ja tarvittaessa yhtymähallitus. Johtajan laskut hyväksyy yhtymähallituksen puheenjohtaja. Johtaja hyväksyy kuntayhtymän muut laskut. Kuntayhtymän laskujen asiataarkastajina toimivat johdon assistentti, kehittämiskoordinaattori ja projektihenkilöstö. Kuntayhtymä ei itse hoida laskujen ym. suoritusten maksuun laittamista, vaan se hoidetaan ostopalveluna Kemijärven kaupungin toimesta. Vaarallista työyhdistelmää ei synny, koska laskulla on eri asiataarkastaja, hyväksyjä ja maksaja.

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 1 794,12 euroa alijäämäinen. Yhtymähallitus esittää ylijäämän siirrettäväksi oman pääoman yli-/alijäämätilille.

4 TOTEUTUMISVERTAILU

4.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän toiminta on toteutunut toimintasuunnitelman mukaan. Edunvalvontatyötä tehtiin edellisten vuosien tapaan yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa osallistamalla työryhmien toimintaan, järjestämällä vierailuja ja tapaamisia, pitämällä yhteyttä eri toimijoihin, antamalla lausuntoja ja kannanottoja sekä tiedottamalla niistä eri medioihin. Itä- ja Pohjois-Lapin sekä seutukuntien välistä yhteistyötä tiivistettiin huomattavasti.

Hankevalmisteluita jatkettiin vuonna 2022. Kaikkiaan kehittämishankkeita oli toimintavuonna käynnissä kymmenen, joista viisi päättyi toimintavuoden aikana.

4.2 Talousarvion toteutumavertailu

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ		TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILU			
	TALOUSARVIO		TOTEUTUMA		
	1.1.2022 -	1.1.2022 -	EROTUS		KÄYTTÖ
	31.12.2022	31.12.2022	+ / -		%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	337 430,00	411 560,40	74 130,40		122,0
TUET JA AVUSTUKSET	502 860,00	489 419,43	-13 440,57		97,3
TOIMINTATUOTOT	840 290,00	900 979,83	60 689,83		107,2
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	400 700,00	426 497,68	-25 797,68		106,4
PALVELUJEN OSTOT	376 140,00	417 700,85	-41 560,85		111,0
AINEET, TARVIKKEET, TAVARAT	12 450,00	9 803,06	2 646,94		78,7
AVUSTUKSET	23 600,00	24 036,87	-436,87		101,9
MUUT KULUT	27 400,00	24 687,10	2 712,90		90,1
TOIMINTAKULUT	840 290,00	902 725,56	-62 435,56		107,4
TOIMINTAKATE	0,00	-1 745,73			
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	0,00	338,78			
KORKOKULUT	0,00	-387,17			
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0,00	-48,39			
VUOSIKATE	0	-1 794,12			
TILIKAUDEN TULOS	0	-1 794,12			
TILIKAUDEN ALI-VYLJÄÄMÄ	0	-1 794,12			



4.3 Tuloslaskelman toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu uusi talousarvio	Talousarvion toteutuma 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	337 430,00	-	-	411 560,40	74 130,40
Tuet ja avustukset	502 860,00	-	-	489 419,43	- 13 440,57
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	840 290,00	-	-	900 979,83	60 689,83
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	400 700,00	-	-	426 497,68	- 25 797,68
Ostopalvelut	376 140,00	-	-	417 700,85	- 41 560,85
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	12 450,00	-	-	9 803,06	2 646,94
Avustukset yhteisöille	23 600,00	-	-	24 036,87	- 436,87
Muut toimintakulut	27 400,00	-	-	24 687,10	2 712,90
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	840 290,00	-	-	902 725,56	- 62 435,56
TOIMINTAKATE	-	-	-	1 745,73	1 745,73
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-	-	-	48,39	48,39
VUOSIKATE	-	-	-	1 794,12	1 794,12

Kuntayhtymän talousarvioon ei ole tehty toimintavuonna muutoksia.

5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

5.1 Tuloslaskelma

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ

TULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2022		01.01. - 31.12.2021	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	411 560,40		415 698,00	
Tuet ja avustukset	489 419,43		565 549,55	
Muut toimintatuotot	0,00	900 979,83	0,00	981 247,55
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-351 447,04		-464 111,16	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-65 822,51		-79 232,55	
Muut henkilösivukulut	-9 228,13		-14 053,84	
Palvelujen ostot	-417 700,85		-353 173,03	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 803,06		-13 282,04	
Avustukset	-24 036,87		-17 796,68	
Muut toimintakulut	-24 687,10	-902 725,56	-27 012,63	-968 661,93
Toimintakate		-1 745,73		12 585,62
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	5,26		4,14	
Muut rahoitustuotot	333,52		142,32	
Korkokulut	-297,17		-153,55	
Muut rahoituskulut	-90,00	-48,39	-90,00	-97,09
Vuosikate		-1 794,12		12 488,53
Tilikauden tulos		-1 794,12		12 488,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 794,12		12 488,53

5.2 Rahoituslaskelma

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ

RAHOITUSLASKELMA	2022		2021	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	<u>-1 794,12</u>	-1 794,12	<u>12 488,53</u>	12 488,53
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 794,12		12 488,53
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Oman pääoman muutokset		-9 680,90		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	-61 323,04		-92 112,92	
Korottomien velkojen muutos	<u>-15 369,44</u>	<u>-76 692,48</u>	<u>33 996,99</u>	<u>-58 115,93</u>
Rahoituksen rahavirta		-86 373,38		-58 115,93
RAHAVAROJEN MUUTOS		-88 167,50		-45 627,40
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	47 483,16		135 650,66	
Rahavarat 1.1.	<u>135 650,66</u>	-88 167,50	<u>181 278,06</u>	-45 627,40

5.3 Tase

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ

TASE

	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 161,00	8 161,00
Sijoitukset	<u>8 161,00</u>	<u>8 161,00</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	8 161,00	8 161,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	3 432,00	3 432,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	6 518,65	3 992,65
Muut saamiset	23 582,52	14 869,17
Siirtosaamiset	<u>358 277,83</u>	<u>308 194,14</u>
Saamiset	388 379,00	327 055,96
Rahat ja pankkisaamiset	<u>47 483,16</u>	<u>135 650,66</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	435 862,16	462 706,62
VASTAAVAA	447 455,16	474 299,62

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	260 043,55	260 043,55
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	22 363,44	19 555,81
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>-1 794,12</u>	<u>12 488,53</u>

OMA PÄÄOMA

	280 612,87	292 087,89
--	------------	------------

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	<u>4 759,51</u>	<u>4 759,51</u>
-----------------------------	-----------------	-----------------

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

	4 759,51	4 759,51
--	----------	----------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	<u>0,00</u>	<u>17 997,45</u>
Pitkäaikainen	0,00	17 997,45
Lyhytaikainen		
Ostovelat	98 479,84	75 137,42
Muut velat	17 692,51	0,00
Siirtovelat	45 910,43	84 317,35
Lyhytaikainen	<u>162 082,78</u>	<u>159 454,77</u>

VIERAS PÄÄOMA

	162 082,78	177 452,22
--	------------	------------

VASTATTAVAA

	447 455,16	474 299,62
--	------------	------------

6 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.1 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

LIITETIEDOT

	2022	2021
PALKAT JA PALKKIOT		
Palkat	351 447,04	464 111,16
Eläkekulut	65 822,51	79 232,55
Muut henkilösivukulut	<u>9 228,13</u>	<u>14 053,84</u>
	426 497,68	557 397,55

6.2 Tasetta koskevat liitetiedot

SIJOITUKSET

Hankintameno 1.1.	3 432,00	3 432,00
Lisäykset/vähennykset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 432,00	3 432,00

SIIRTOSAAMISET

Projektirahoitus	322 070,63	262 488,43
Muut saamiset	<u>36 207,20</u>	<u>45 705,71</u>
	358 277,83	308 194,14

SIIRTOVELAT

Lomapalkkavelka	29 005,96	42 336,40
Projektirahoitus ennakot	<u>13 904,47</u>	<u>38 980,95</u>
	42 910,43	81 317,35

OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA		
Kemijärvi	126 354,28	126 354,28
Savukoski	19 061,58	19 061,58
Pelkosenniemi	17 648,16	17 648,16
Salla	50 579,53	50 579,53
Posio	46 400,00	46 400,00
	<u>260 043,55</u>	<u>260 043,55</u>
Edell.tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	32 044,34	19 555,81
Yli-/alijäämän oikaisu	-9 680,90	
Edell.tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	22 363,44	19 555,81
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-1 794,12</u>	<u>12 488,53</u>
Oma pääoma 31.12.2022	280 612,87	292 087,89
TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		
Tilintarkastuspalkkiot	8 500,00	4 310,00
Muut palkkiot	4 900,00	2 450,00
	<u>13 400,00</u>	<u>6 760,00</u>
LEASINGVASTUUT		
LapIT Oy	5 450,69	7 735,86
Tukirahoitus	2 221,92	3 703,20
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	5 113,82	5 318,84
Myöhemmin erääntyvät	2 558,79	6 120,22
	<u>7 672,61</u>	<u>11 439,06</u>

6.3 Tilinpäätöksen arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat olennaiset tase-erät sekä tuotot ja kulut

Edellisen tilikauden voitto/tappiotilille on kirjattu vuoden 2019 ja 2020 kuntarahoitusoikaisu 9.860,90€.

7 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

KIRJANPITOKIRJALUETTELO

Tasekirja	sidottu
Päiväkirja	sähköisesti pdf-tiedostona
Pääkirja	sähköisesti pdf-tiedostona
Tuloslaskelma ja tase	sähköisesti pdf-tiedostona
Apukirjat	
Kustannuspaikat	sähköisesti pdf-tiedostona
Tililuettelo	sähköisesti pdf-tiedostona

TOSITELAJIT JA SÄILYTTÄMISTAPA

Kassatositteet	paperitositteina
Ostotositteet	osittain paperitositteina ja Rondo-sähköisessä arkistossa
Muistiotositteet	paperitositteina

8 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätösmerkintä

Allekirjoitukset

Salla 28.2. 2023

Yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja

Erkki Parkkinen

Pirkka Aalto

Petteri Salmijärvi
Marjo Säärelä

Petteri Salmijärvi

Marjo Säärelä

Markku Kankaanranta

Senni Honkanen

Pekka Jääskö

Tiina Alasirniö

Marjo Hautala

Päivi Vauhkonen

Dina Solatie

Tilintarkastajan merkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Kemijärvi 25.4. 2023

KPM6 Oy

Jari R. JHT, KHT